

Streszczenie

Badania zostały przeprowadzone wśród pacjentów chorych na schizofrenię oraz w grupie kontrolnej. Dotyczyły analizy błędów językowych w mowie i piśmie. Przeprowadzone badania dzielą się na dwie części. Pierwsza z nich polegała na tym, że uczestnicy słownie, a następnie pisemnie opisywali przedstawione im zdjęcie. Drugi element badania opierał się na przeczytaniu przez badanych krótkiego opowiadania (opracowanego przez autora), następnie ustnym i pisemnym opowiedzeniu jego treści.

Analiza błędów polegała na omówieniu błędów językowych charakterystycznych dla języka mówionego i pisanego. W mowie wyszczególnione zostały następujące typy błędów: stylistyczne, składniowe, fleksyjne, semantyczne i leksykalne. W języku pisanym przeanalizowane zostały błędy: ortograficzne, interpunkcyjne, stylistyczne, składniowe, fleksyjne, semantyczne, leksykalne. Zanotowano również przykłady różnego rodzaju nieporadności językowej. Oceniona została także estetyka tekstów pisanych oraz zdolność do poprawy swoich błędów. Ponadto wypowiedzi w języku mówionym i pisanym przeanalizowane zostały w aspekcie ilości i stopnia złożoności wypowiedzeń.

Wyniki badania wskazują, że wypowiedzi ustne osób chorych na schizofrenię zawierały więcej wypowiedzeń niż te utworzone przez badanych z grupy kontrolnej. Treści wypowiedzi osób z grupy badawczej były niekiedy niezwiązane z tematem badania, co dowodzi objawom schizofazji zarówno w mowie, jak i w piśmie. Wypowiedzi mówione i pisane osób chorych na schizofrenię były mniej złożone niż teksty tworzone przez badanych z grupy kontrolnej. W obu formach wypowiedzi pacjenci stosowali więcej równoważników prostych i mniej wypowiedzeń złożonych, przez co ich teksty zawierały mniej spójników łączących zdania złożone i oddzielających wtrącenia czy dopowiedzenia, a przez to były mniej spójne. Osoby chore na schizofrenię w porównaniu z grupą kontrolną rzadziej poprawiali swoje błędy gramatyczne i ortograficzne w języku pisanym. Ich wypowiedzi były również mniej estetyczne.

Słowa klucze:

Schizofrenia, język mówiony, język pisany, błędy językowe.